

KLIIMAMINISTEERIUM

Riigikantselei

Teie 17.04.2026 nr 2-5/26-00827

Meie 14.05.2026 nr 1-5/26/1541-2

Arvamuse andmine metsaseaduse muutmise seaduse eelnõule (890 SE)

Esitatud metsaseaduse muutmise seaduse eelnõuga (890 SE) soovitakse esmalt muuta metsaseaduse (edaspidi *MS*) §-i 29 lõiget 5 ja tõsta kõigi puuliikide madalaimat lubatud raievanust kümne aasta võrra.

Metsaseaduses on raievanuse alammäär kehtestatud eesmärgiga võimaldada võtta majandatavates metsades, eriti viljakates boniteediklassides (Ia, I) kasvav puit optimaalses eas kasutusse. Kehtivad raievanused põhinevad peamiselt puistu bioloogilisel ja osaliselt majanduslikul küpsusel ning arvestavad puuliiki, kasvukohatüüpi, kahjustustele vastuvõtlikkust ja kasvukoha boniteeti.

Raievanuse alammäära tõstmine vähendab metsaomanike võimalusi teha õigeaegseid majandamisotsuseid olukorras, kus puistu seisund hakkab halvenema enne seaduses sätestatud vanusepiiri. Kui majandamisotsuse tegemine lükkub vanusepiiri tõttu edasi, väheneb selle tulemusel puistu väärimise võimalus ja suureneb kahjustuste leviku risk.

Teise muudatusena soovitakse tunnistatakse kehtetuks diameetripõhine raie (*MS* § 29 lg 6 p 1). Metsaseaduse § 29 lõike 6 punkt 1 annab ministrile volituse kehtestada määrusega keskmine rinnasdiameeter, millest suurema rinnasdiameetriga puistute lageraie on lubatud.

Keskmine rinnasdiameetri kaotamine toob kaasa raie edasilükkumise keskmiselt 10–15 aastat, sama aja võrra lükkub edasi ka puidu müügist ja töötlemisest saadav tulu. Ajutiselt raiemaht tõenäoliselt tõuseks ja ei aitaks kaasa eesmärkide saavutamisele, sest omanikel tekiks soov raie enne muutuse rakendamist ära teha.

Muudatus mõjutaks kõiki metsaomanikke. Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi *RMK*) on hinnanud, et raievanuste tõstmine tooks *RMK*-le kaasa järgmisel aastal:

1. arvestuslangi pindala vähenemise ligi 5 500 hektarini (2026. aasta uuendusraie optimaalne pindala 8 410 hektarit);
2. prognoositud raiemaht väheneb 2,4 mln m³-ni. Puidu müügitulu väheneb 225 mln eurolt 172 mln euronile ehk 23% (-53 mln eurot);
3. raievoog metsamajandamisest koos metsade uuendamise ja taristutöödega väheneb 114 mln eurolt 80 mln euronile (-34 mln eurot). Metsade majandamise rahavoog väheneb 30%.

Arvestades sarnase tegevusmahu vähendamisega looduskaitstes (30% vähem looduskaitselisi töid) ja külastuskorralduses (30% vähendatud külastustaristu) on EBITDA vähenemine 21 mln eurot (-32%);

4. eeldades sarnases proportsioonis (-30%) looduskaitseliste maade ostusumma vähenemist väheneb omanikutulu 60% (30 mln euro võrra) ja on 50 mln euro asemel 20 mln eurot (dividend+tulumaks);
5. selline lahendus võib kaasa tuua 30% töötajate koondamist ehk personali vähendamist 200 töötaja võrra;
6. häiringute (peamiselt ürase ja tüvemädanikud) oluline tõus kuuse, kase, sanglepa ja haava puhul, kvaliteetpuidu ning väärtuslike puidu sortimentide osakaalu oluline vähenemine.

Lisaks võib kavandatud muudatus vähendada metsaomanike õiguspärast ootust ja investeerimiskindlust. Metsakasvatus on pikaajaline tegevus ning metsaomanikud teevad otsuseid aastakümnete pikkuse ajahorisondiga.

Eeltoodust tulenevalt leiame, et raievanuse alammäär kavandatud kujul rakendamine ei ole põhjendatud ja mõistlik. Raievanuse alammäär ei kohusta metsaomanikke raiuma ja igal omanikul säilib võimalus metsa majandada vastavalt metsamajandamise heale tavale või eelistada majandamist viisil, mis tagab loodusväärtuste ja vanade metsade osakaalu suurenemise. Metsade säästlik ja kliimakindel majandamine peaks põhinema puistu tegelikku seisundit arvestaval lähenemisel. Seetõttu ei toeta me metsaseaduse muutmise seaduse eelnõu kavandatud kujul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andres Sutt

energeetika- ja keskkonnaminister

Maret Parv, 626 0726

maret.parv@kliimaministeerium.ee